

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Roken

---

8 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

- de toename in figuur 1 van het verschil tussen laag- en hoogopgeleiden in het percentage rokers van 25 jaar en ouder tussen 1989 en 2015 1
- een uitleg van het verband tussen het verschil in roken en het verschil in gezondheid 1
- een uitleg dat een toename van het verschil in gezondheid betekent dat de sociale ongelijkheid tussen laag- en hoogopgeleiden is toegenomen, met een toepassing van het kernconcept sociale ongelijkheid 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In figuur 1 staat dat tussen 1989 en 2015 het verschil tussen laag- en hoogopgeleiden in het percentage rokers van de bevolking van 25 jaar en ouder van hetzelfde opleidingsniveau is toegenomen 1
- Roken is gedrag dat de gezondheid schaadt. Een toename van een verschil in roken tussen laag- en hoogopgeleiden leidt dus tot een toename van het verschil in gezondheid tussen laag- en hoogopgeleiden 1
- Een toename van het verschil in gezondheid naar opleidingsniveau is een indicatie van de toename van sociale ongelijkheid tussen laag- en hoogopgeleiden. Het verschil in opleidingsniveau gaat namelijk gepaard met een ongelijkere verdeling van gezondheid (een schaars en hooggewaardeerd goed) 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

9 maximumscore 3

Een juist antwoord bevat:

- een hypothese op individueel niveau/groepsniveau over de relatie tussen opleidingsniveau en roken in de periode 1989-1991, die op grond van figuur 1 verworpen moet worden 1
- het opleidingsniveau als onafhankelijke variabele en een afhankelijke variabele over roken die past bij de hypothese en die met figuur 1 getoetst kan worden 1
- een reden waarom de hypothese verworpen moet worden, met gebruik van informatie uit figuur 1 1

voorbeeld van een juist antwoord op individueel niveau:

- Hoe hoger iemands opleidingsniveau is, hoe kleiner de kans is dat diegene rookt 1
- onafhankelijke variabele: opleidingsniveau
afhankelijke variabele: (al dan niet) roken 1
- De hypothese moet verworpen worden omdat uit figuur 1 blijkt dat in de periode 1989-1991 het percentage van de bevolking van 25 jaar en ouder van laagopgeleiden dat rookt **niet** hoger is dan dit percentage voor middelbaaropgeleiden 1

voorbeeld van een juist antwoord op groepsniveau:

- Onder laagopgeleiden is het percentage rokers hoger dan onder middelbaaropgeleiden 1
- onafhankelijke variabele: opleidingsniveau
afhankelijke variabele: percentage rokers 1
- De hypothese moet verworpen worden omdat uit figuur 1 blijkt dat in de periode 1989-1991 het percentage van de bevolking van 25 jaar en ouder van laagopgeleiden dat rookt **niet** hoger is dan dit percentage voor middelbaaropgeleiden 1

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen als de formulering van de variabelen past bij de hypothese.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

10 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- een uitleg dat in de wijk een cultuur met betrekking tot roken is te herkennen, met een toepassing van het kernconcept cultuur 1
- een voorbeeld van een cultuur met betrekking tot roken uit tekst 3 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In de wijk heersen met betrekking tot roken opvattingen die de jongvolwassenen uit die wijk hebben verworven 1
- Een voorbeeld is dat roken voor de gezelligheid de enige juiste manier is om te roken (r. 9-13) 1

11 maximumscore 1

Een juist antwoord bevat een redenering dat ouders door socialisatie het rookgedrag van hun kinderen kunnen beïnvloeden, met een toepassing van het kernconcept socialisatie.

voorbeeld van een juist antwoord:

Ouders kunnen in de omgang met hun kinderen een cultuur met betrekking tot roken op hun kinderen overdragen. Als kinderen van deze ouders later zelf gaan roken, kunnen ze deze cultuur hebben verworven en is hierdoor hun rookgedrag beïnvloed. Er is dan sprake van socialisatie.

12 maximumscore 2

Een juist antwoord bevat:

- het noemen van de functie van ‘verandering van cultuur (van de samenleving en groepen binnen de samenleving)’ / ‘continuering van de cultuur (van de samenleving)’ 1
- een uitleg dat de genoemde functie van socialisatie in deze mediacampagne te herkennen is, omdat door de campagne de cultuur met betrekking tot roken van de samenleving of onder groepen binnen de samenleving kan veranderen / de cultuur van de samenleving met betrekking tot roken (waarin roken als onacceptabel gedrag wordt gezien) voortgezet kan worden 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- In deze campagne is ‘verandering van de cultuur van de samenleving en van groepen binnen de samenleving’ te herkennen, 1
- omdat deze campagne erop gericht is om de cultuur met betrekking tot roken onder groepen die roken als acceptabel gedrag zien, te veranderen. 1

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 1

liberale stroming / liberalisme

eigen verantwoordelijkheid/deregulering/beperkte overheidsbemoeienis

Opmerking

Alleen een scorepunt toekennen als beide antwoorden juist zijn.

Opgave 3 Catalonië

---

14 maximumscore 3

a

Een juist antwoord bevat een uitleg dat in tekst 4 een conflict te herkennen is, met:

- een toepassing van tegenwerking door actoren uit de omschrijving van het kernconcept conflict, met informatie uit tekst 4 waarin deze tegenwerking te herkennen is 1
- een toepassing van het bereiken van de eigen doelen uit de omschrijving van het kernconcept conflict, met informatie uit tekst 4 waarin deze eigen doelen te herkennen zijn 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Er is sprake van een conflict omdat de Catalaanse regering aan de ene kant en de Spaanse regering aan de andere kant elkaar tegenwerken. De twee actoren werken elkaar tegen door aan de ene kant eenzijdig een volksraadpleging uit te roepen (r. 8-10) en aan de andere kant er alles aan te doen om de stemming te laten verbieden / voorkomen (r. 20-26; r.41-42) 1
- De actoren werken elkaar tegen om hun eigen doelen te bereiken. De Catalaanse regering heeft namelijk als doel om de Catalanen hun mening over wel of geen onafhankelijk Catalonië te laten uitspreken (r. 12-16), terwijl de Spaanse regering deze stemming niet wil omdat de regering stelt dat Catalonië volgens de grondwet bij Spanje hoort (r. 29-32) (en er dus volgens de Grondwet geen onafhankelijkheid mogelijk is) 1

b

Een juist antwoord bevat:

- een uitleg dat dit conflict een politiek conflict is, met een toepassing van het begrip politiek conflict 1

voorbeeld van een juist antwoord:

- Het conflict gaat over de wenselijke/huidige inrichting van Catalonië/Spanje als samenleving. Dit maakt het een politiek conflict 1